

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 15.01.2026
Sayı : 1619

10/3635

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünya fındık üretim ve ihracatının lideri olan ülkemizde, fındık fiyatlarının oluşumunda yaşanan istikrarsızlıkların, üretici maliyetleri ile açıklanan alım fiyatları arasındaki ekonomik dengesizliğin, küresel pazarın büyüme hızı ile yerli üreticinin elde ettiği katma değer arasındaki uçurumun ve piyasadaki tekellerin yapıların sektöre etkilerinin tüm boyutlarıyla araştırılarak; hem üreticilerimizin emeğinin korunması hem de fındığın stratejik bir ihracat ürünü olarak hak ettiği küresel ekonomik değere ulaştırılması için gerekli yapısal önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri kapsamında bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Serkan Seri
Balıkesir Mr.

Nail Çilek
Kocaeli Mr.

Elvan IŞIK GEZMİŞ
Giresun Milletvekili

Mürşide Serkan
Adana Mr.

Asu Kaya

Levent Karagöz
Ağrı Mr.

İzzet Akbulut
Burdur Mr.

Ömer Fethi Gözler
Kırşehir

GEREKÇE

Dünya fındık üretim ve ihracatının merkezi olan Türkiye, fındığı sadece bir tarım ürünü olarak değil, stratejik bir milli servet ve önemli bir döviz girdisi olarak konumlandırmak zorundadır. Ancak mevcut piyasa dinamikleri, küresel pazarın büyüme hızı ile yerli üreticinin elde ettiği katma değer arasında ciddi bir uçurum olduğunu göstermektedir. Uluslararası pazar araştırma kuruluşu Research and Markets tarafından yayımlanan raporlara göre küresel fındık piyasasının 2029 yılı itibarıyla 23,51 milyar dolarlık devasa bir hacme ulaşacağı öngörülmüşken, sektörün yıllık %9,3 oranında bileşik büyüme sergilemesi fındığın işlenmiş ürünler ve sağlıklı atıştırılmalık segmentindeki stratejik önemini teyit etmektedir. Türkiye ise bu büyümeden hak ettiği payı almak yerine, hammadde ihracatına dayalı mevcut politikaları nedeniyle kârlılığını kaybetme riskiyle karşı karşıyadır.

Bu riskin en somut göstergesi, dünya pazarı güçlü bir ivmeyle büyürken yerli üreticinin artan maliyetler ve baskılanan fiyatlar arasına sıkışmış olmasıdır. Tarım ve Orman Bakanlığı ile Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından 2025/2026 sezonu için Giresun kalite fındıkta 200 TL/Kg, Levant kalitede ise 195 TL/Kg olarak belirlenen alım fiyatları; TÜİK verilerine göre yıllık %33,66 artış gösteren Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi ve %60'ı aşan işçilik maliyetleri karşısında yetersiz kalmıştır. Uluslararası Sert Kabuklu Meyveler Konseyi (INC) verilerine göre iklim krizi ve istilacı zararlılar nedeniyle rekoltenin 609 bin ton seviyelerine kadar gerilediği, arzın bu denli daraldığı bir dönemde bile fiyatların küresel alıcılar tarafından düşük tutulması, piyasadaki tekellerin ve müdahale eksikliğinin net bir sonucudur.

Eğer üretim planlaması ve endüstriyel dönüşüm ivedilikle sağlanamazsa, 2029 yılında 23,5 milyar dolara ulaşacak olan pazarda Türkiye'nin payı sadece düşük kâr marjlı hammadde tedariği ile sınırlı kalacak ve yerli üreticinin pazar üzerindeki hakimiyeti reel bazda düşecektir. Üreticinin bahçesinden kopması ve tarımsal sürdürülebilirliğin yara alması, ülkemizin bu stratejik üründen elde edeceği potansiyel gelirin yurtdışındaki sanayicilere transfer edilmesi anlamına gelmektedir. Bu bağlamda, küresel tekellerin fiyatlar üzerindeki baskısını kırarak, yerli işleme sanayini teşvik edecek ve üreticinin emeğini küresel pazarın büyüme hızıyla eşitleyecek yapısal çözümlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri kapsamında bir Meclis Araştırması açılması önerilmektedir.

1618 Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Özlem B. B. B.	Aydın	
Hikmet Yalın HALICI	İsparta	
FEZET AKBULUT	Burdur	
NEKİ GENÇ	KATİBİ	
Kımet Akdemir	İstanbul	
Bilal / Bilici	Adana	
Eygençer ÖZKURUM	Zeytinlik	
Aykut Kaya	Ankara	
Gülcan KİŞ	Mersin	
Ali Karadağ	Uşak	
Melih MERİÇ	Gaziantep	
Talat AKER	Mersin	
Barış Belter	Konya	
Belir Busevgen	Manisa	
Ulas Karasu	Sivas	
Hosay ÖZKURUM	Gaziantep	
Cumhur UZUN	Adana	
Murat GAN	Samsun	
HATUN ÖZKURUM	Kocaeli	

